

اختلال شنوایی در بیماران مبتلا به دمانس

افراد سالمند ممکن است در اثر ضعف حس شنوایی، به مداخله پزشکی و در بسیاری موارد، به سمعک نیاز داشته باشند. بیماران مبتلا به آلزایمر و سایر انواع دمانس از درک اختلالات شنوایی، ابراز ناراحتی از آنها، و تصمیم گیری در مورد مداخلاتی که لازم است ناتوان هستند. مراقبین این بیماران وظیفه دارند که اختلالات مربوط به شنوایی را در مراحل اولیه تشخیص داده و نسبت به سازشگری با آنها اقدام کنند.

دلایل بروز اختلال در شنوایی

اختلالات شنوایی بیماران مبتلا به دمانس دو نوع است. در نوع اول بیمار به دلیل اختلال در سیستم شنوایی خود از جمله اختلال در انتقال صدا و یا اختلال در عصب مربوطه، دچار کاهش شنوایی می شود. در بسیاری از این بیماران، ابزار کمک شنوایی مانند سمعک می تواند در رفع یا کم کردن مشکل کمک کند. در نوع دوم، بیمار مبتلا به دمانس ممکن است علیرغم شنوایی کامل، از درک مفاهیمی که می شنود ناتوان گردد. این بیماران معمولاً از اختلال تکلم هم در رنج هستند و در نتیجه، ممکن است این تصور بوجود آید که بیمار کاهش شنوایی دارد. این گروه از بیماران از ابزار کمک شنوایی سود نخواهند برد.

کاهش شنوایی و بروز بیماری دمانس

ارتباط بین دمانس و کاهش شنوایی ارتباطی دو طرفه است. برخی مطالعات نشان داده است که احتمال ابتلا به دمانس و کاهش تواناییهای ذهنی در افراد مسنی که کاهش شنوایی دارند، دو برابر افرادی است که مشکل شنوایی ندارند. بعلاوه، کاهش شنوایی در بیماران مبتلا به دمانس، آنها را از ارتباطات اجتماعی محروم کرده و علایم دمانس را در آنها تشدید می کند. (۱۳۷)، (۱۳۹)

ملاقات با پزشک

مراقب باید به محض مشاهده مشکلات شنوایی، بیمار را نزد پزشک متخصص گوش و حلق و بینی ببرد، پزشک را از تشخیص بیماری دمانس آگاه کند، و لیست داروهای بیمار را به او نشان دهد. پزشک با بررسی پرونده بیمار، مشکلات شنوایی ابراز شده، و معاینه او، نسبت به مداخلات لازم تصمیم می گیرد.

شنوایی سنجی

در صورتی که پزشک مشکلات بیمار را از نوع اختلال در انتقال صدا و یا اختلال در عصب شنوایی تشخیص دهد، ممکن است آزمایش شنوایی سنجی برای او تجویز کند.

- بهترین زمان برای انجام شنوایی سنجی بیمار مبتلا به آلزایمر یا سایر انواع دمانس در ابتدای بیماری است. در مراحل اول بیماری که بیمار صحبت مراقب و پزشک را درک می کند، می

تواند اظهار نظر کند و با پزشک همکاری نماید، امکان بیشتری برای انجام دقیق شنوایی سنجی وجود دارد. با پیشرفت بیماری، توان فیزیکی بیمار به تحلیل می رود و او از درک انجام خواسته های تکنیسین شنوایی سنجی ناتوان می شود، و در نتیجه سنجش درست انجام نمی گیرد.

- معمولاً شروع کاهش شنوایی بسیار تدریجی است. بسیاری افراد مسن حدود ده سال دیرتر از آنچه که باید برای شنوایی سنجی مراجعه می کنند (۱۳۸) از آنجا که کاهش شنوایی یکی از عوامل مهم شروع دمانس و تشدید اختلالات فکری است، مراقب باید آگاهانه به اهمیت سازشگری با مشکل شنوایی توجه نموده و اقدامات لازم را بعمل آورد.
- قبل از مراجعه به مراکز تخصصی، آنها را از تشخیص دمانس بیمار آگاه کنید و هماهنگی لازم را به عمل آورید که بیمار را در اول وقت و هنگامی که کلینیک شلوغ نیست ویزیت کنند. ازدهام این امکان می تواند بیمار شما را پریشان و ارزیابی را مشکل تر سازد.

تجویز و انتخاب سمعک

بر اساس تستهای شنوایی سنجی و در صورت نیاز، ممکن است برای بهبود شنوایی بیمار سمعک تجویز شود. به خاطر داشته باشید که گزینه استفاده از سمعک برای همه بیماران کارساز نیست و از هر ده بیماری که کاهش شنوایی دارند فقط حدود شش نفر آنها از استفاده از سمعک سود خواهند برد.

- دقت کنید بیمار سمعک تجویز شده را به درستی استفاده کند. در غیر این صورت، او ممکن است به دلیل مشکلات شنوایی، گوشه گیر شود و کیفیت زندگی افت کند.
- اطمینان حاصل کنید که سمعک انتخاب شده برای گوش و فیزیک بیمار مناسب باشد. بیماران مبتلا به دمانس ممکن است سمعک را دستکاری کنند و تنظیمات آنرا به هم بزنند. حد اقل روزی یکبار درستی تنظیمات سمعک را کنترل کنید.
- نوعی سمعک دیجیتال وجود دارد که داخل گوش بیمار پنهان می شود و شما می توانید تنظیمات آنرا طوری انتخاب کنید که توسط بیمار قابل تغییر نباشد. دقت کنید که دستورات نظافت و نگهداری سمعک را بر اساس توصیه های سازنده رعایت نمایید.
- برای جلوگیری از گم شدن سمعک می توانید زنجیر مناسبی به آن جوش دهید و اگر بیمار در خانه سالمندان اقامت دارد، نام او را روی سمعک حک کنید.
- نسخه سمعک را در جای امنی نگاه دارید تا در صورتی که در اثر گم شدن یا شکستگی سمعک نیاز به جایگزین کردن آن داشتید، به مشکل برنخورید. در صورت امکان یک سمعک یدکی خریداری کنید.
- باطری سمعک بسته به نوع آن عمری در حد ۴ روز تا یک هفته دارد. همیشه تعدادی باطری یدکی در منزل داشته باشید و آن را در زمان لازم تعویض کنید.

اقدامات سازشگری در زمینه ارتباط کلامی

استفاده کردن از سمعک به این معنی نخواهد بود که بیماران مبتلا به دمانس توانایی گذشته خود را در زمینه ارتباط کلامی دوباره به دست خواهند آورد. راهکارهای زیر ممکن است در بهبود ارتباط کلامی موثر باشند:

- شرایط محیطی مناسبی را برای صحبت با بیمارتان انتخاب کنید. بهتر است این محیط ساکت و عاری از سایر محرکهای حسی باشد.
- برای ارتباط کلامی بهتر، همواره در حوزه دید بیمار و رو بروی او مستقر شوید، توجه او را به خود جلب کنید، از ارتباط چشمی استفاده کنید، و از ژست دستها و حرکات بدن خود برای ارتباط بهتر کمک بگیرید. دهان و صورت خود را هنگام صحبت کردن با بیمار نپوشانید.
- به سادگی و روشنی و با استفاده از جملات کوتاه صحبت کنید. اگر بیمار متوجه صحبت شما نشد، مقصود خود را در قالب جملاتی دیگر بیان کنید و از تکرار جملات قبلی احتراز نمایید.

مراجع و منابع

137. The Guardian; (Feb 14, 2016), Access to hearing aids could help fight dementia, retrieved Dec 2016, from <https://www.theguardian.com/society/2016/feb/14/hearing-loss-cognitive-decline-dementia-research-mental-health>

138. Onlinelibrary.wiley.com; (Sept 1998), Low Prevalence of Hearing Aid Use among Older Adults with Hearing Loss: The Epidemiology of Hearing Loss Study, retrieved Dec 2016, from <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1532-5415.1998.tb06643.x/full>

139. ageing/oxfordjournals.org; (Oct 2002), the effects of improving hearing in dementia, retrieved Dec 2016, from <http://ageing.oxfordjournals.org/content/32/2/189.short>